

PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA Z JĘZYKA POLSKIEGO

SZKOŁA PODSTAWOWA, KLASY IV - VIII

Przedmiotowe zasady oceniania opracowano na podstawie:

- Realizowanych w szkole programów nauczania języka polskiego w klasach IV - VIII
- Wewnętrznych Zasad Oceniania
- Podstawy programowej przedmiotu język polski

Obszary aktywności ucznia podlegające ocenie

- Postawa: aktywność, zaangażowanie twórcze, współpraca w grupie, terminowość wykonywanych zadań;
- Słuchanie: odtwarzanie, zapamiętywanie, rozumienie tekstu, koncentracja;
- Mówienie: odpowiedzi na pytania w czasie lekcji, kilkudzaniowa wypowiedź, np. na tematy związane z omawianym tekstem, lekturą, opowiadaniem, prezentacją, recytacją wierszy i fragmentów prozy;
- Czytanie: głośne (także bez przygotowania), ciche (rozumienie czytanego tekstu), znajomość lektur;
- Pisanie: odpowiedzi na pytania, rozwiązywanie wskazanych poleceń, wykonywanie ćwiczeń, redagowanie tekstu użytkowego (notatka, przepis, instrukcja, reklama, zaproszenie, ogłoszenie, e-mail), redagowanie dłuższych form wypowiedzi (opowiadanie, opis, sprawozdanie, charakterystyka, list prywatny i oficjalny (również w wersji elektronicznej), kartka pocztowa, streszczenie, pamiętnik i dziennik, przemówienie, rozprawka), sprawdziany, testy (diagnozujące, sumujące, czytania ze zrozumieniem), kartkówki, dyktanda, prowadzenie zeszytu przedmiotowego;
- Zadania praktyczne: niewerbalne wytwory pracy (album, plakat, prezentacja multimedialna, projekt edukacyjny).

Metody i narzędzia oceniania

- Na każdym poziomie oceniane będą:
 - sprawdziany, sprawdziany z lektury, pisemne dłuższe wypowiedzi, dyktanda lub testy ortograficzne
 - kartkówki z 1-3 ostatnich tematów lekcji
 - czytanie
 - wypowiedzi ustne
 - recytacja
 - udział i osiągnięcia w konkursach związanych z przedmiotem.
- Trzy razy w semestrze uczeń może zgłosić brak zadania domowego, brak podręcznika lub zeszytu.
- Prace klasowe są obowiązkowe dla wszystkich uczniów.
- Sprawdziany, testy, prace klasowe są zapowiadane z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem.
- Kartkówkę sprawdzającą wiedzę z 1-3 ostatnich jednostek lekcyjnych lub pracę domową nauczyciel może przeprowadzić bez zapowiedzenia.

- Jeżeli z przyczyn losowych, uczeń nie może napisać pracy klasowej lub sprawdzianu z całą klasą, nauczyciel ustala nowy termin pisania.
- Uczeń może poprawić każdą otrzymaną ocenę w terminie uzgodnionym z nauczycielem. Uczeń zgłasza nauczycielowi chęć jej poprawy.
- Uczeń jest zobowiązany do odrabiania wszystkich zadanych ćwiczeń w ustalonym terminie. Pominięcie części pracy równoznaczne jest z brakiem zadania.
- Uczeń ma obowiązek uzupełnienia notatek w zeszycie z zajęć, na których był nieobecny.
- Przybliżony terminarz omawiania lektur ustala się na początku roku szkolnego.

Ocenianie wspomagające:

plus (+) uczeń może otrzymać za: aktywność na lekcji, prace domowe o małym stopniu trudności, pracę w grupie, przygotowanie materiałów wzbogacających proces lekcyjny, inne formy aktywności;

minus (-) uczeń może otrzymać za: nieprzygotowanie do zajęć (brak pracy domowej, zeszytu przedmiotowego, podręcznika, zeszytu ćwiczeń, lektury lub innych środków dydaktycznych potrzebnych do lekcji), niewłaściwą pracę w grupie, brak zaangażowania na lekcji;

Kryteria oceniania wypowiedzi pisemnych

- Przy ocenie prac pisemnych bierze się pod uwagę poziom merytoryczny, kompozycję, poprawność językową, stylistyczną i ortograficzną.
- Zadania otwarte na testach ocenia się według ustalonych kryteriów punktowych.
- Uczeń jest zobowiązany do poprawy błędów językowych, ortograficznych i interpunkcyjnych we wskazanych przez nauczyciela wypowiedziach pisemnych.
- Testy, sprawdziany, kartkówki: szczegółowe kryteria ustalane są przy każdym sprawdzianie, ocena wg skali:

Ocena	Przedział %
1	0-25
1+	26 - 30
2-	31 - 35
2	36 - 45
2+	46 - 50
3-	51 - 55
3	56 - 60
3+	61 - 69
4-	70 - 73
4	74 - 78
4+	79 - 82
5-	83 - 86
5	87 - 90
5+	91 - 94
6-	95 - 97
6	98 - 100

- Ocenianie dyktand:
 - niższy stopień trudności (tekst zawiera wyrazy poznane w czasie omawiania ćwiczeń):

0– 1 błąd	bardzo dobry (5)
2 – 3 błędy	dobry (4)
4 – 5 błędów	dostateczny (3)
6 – 7 błędów	dopuszczający (2)
8 i więcej błędów	jn (jeszcze nie)

- wyższy stopień trudności (tekst może zawierać wyrazy, które nie wystąpiły w czasie omawiania ćwiczeń):

0 błędów	celujący (6)
1 – 2 błędy	bardzo dobry (5)
3 – 4 błędy	dobry (4)
5 – 6 błędów	dostateczny (3)
7 – 8 błędów	dopuszczający (2)
9 i więcej	jn (jeszcze nie)

- Uczeń jest informowany na bieżąco o stopniu trudności dyktanda.
- Pracą domową mogą być dłuższe wypracowania, krótkie wypowiedzi pisemne, zadania związane z przygotowaniem do kolejnej lekcji, ćwiczenia, zaznaczanie cytatów, gromadzenie materiałów, czytanie tekstów.
- Prace domowe sprawdzane są na bieżąco lub w czasie kontroli zeszytów.
- Sprawdzenie pracy domowej może polegać na odczytaniu wskazanych prac i ustnym komentarzu nauczyciela.
- Postawienie parafki przy wykonanym zadaniu oznacza, że nauczyciel kontrolował wykonanie zadania, ale nie sprawdzał jego zawartości merytorycznej.

Ocenianie uczniów z dysleksją

- Nauczyciel dostosowuje wymagania edukacyjne wobec ucznia z dysleksją zgodnie z zaleceniami zawartymi w opinii lub orzeczeniu.
- Stwierdzenie dysfunkcji nie zwalnia ucznia z obowiązków szkolnych. Przeciwnie: uczeń powinien wykazać się samodzielną pracą, wykonywać dodatkowe zadania i ćwiczenia, które pomogą mu w przezwyciężaniu trudności.
- Sposoby oceniania:
 - dyktanda – jeżeli dyktando dotyczy kilku zasad ortograficznych, nauczyciel wcześniej podaje uczniowi do opracowania listę trudnych wyrazów, które występują w dyktandzie. Przy ocenie nauczyciel bierze pod uwagę tylko te wyrazy. Dyktanda mogą być zastępowane tekstami z miejscami do uzupełnienia lub sprawdzianami ze znajomości zasad ortograficznych;
 - prace klasowe z literatury (pisemne formy wypowiedzi) – w czasie pracy uczeń ma możliwość korzystania ze słownika ortograficznego. Nauczyciel wystawia ocenę z pracy pisemnej bez uwzględnienia błędów ortograficznych, lecz zaznacza każdy błąd ortograficzny. Uczeń musi dokonać poprawy błędów w zeszycie przedmiotowym;

- zadania domowe – nauczyciel sprawdza tak, jak u wszystkich uczniów, ponieważ uczeń z dysleksją ma możliwość korzystania ze słowników. Prace ucznia muszą być napisane w sposób czytelny. Uczeń ma możliwość pisania prac na komputerze lub drukowanymi literami (przy stwierdzonym zaburzeniu grafizmu);
- zeszyt – ocenie podlega systematyczność w zapisie notatek i wykonywaniu zadań domowych;
- czytanie - nauczyciel informuje ucznia o tym, jaki tekst będzie głośno czytany na następnej lekcji (kolejny dzień), aby ten mógł się przygotować. Jeżeli jest to wskazane, nie wymaga się od ucznia dyslektycznego czytania na forum klasy;
- w przypadku innych opinii wydawanych przez Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną nauczyciel dostosowuje wymagania i kryteria ocen zgodnie z zaleceniami.

Wymagania edukacyjne z języka polskiego

Ocena końcowa (okresowa) jest wypadkową ocen częściowych, które uczeń otrzyma w ciągu roku szkolnego. Powinna uwzględniać również rozwój ucznia. Wynika z zakresu opanowanych umiejętności, zdobytych wiadomości, a także wkładu pracy.

OCENA CELUJĄCA (wymagania wykraczające)

Uczeń: • opanował umiejętności zapisane w podstawie programowej, • samodzielnie rozwiązuje problemy i ćwiczenia o dużym stopniu trudności, • czyta ze zrozumieniem teksty kultury przewidziane w programie, potrafi analizować i interpretować je w sposób pogłębiony i wnikliwy, posługując się terminologią z podstawy programowej, • posługuje się bogatym i różnorodnym słownictwem oraz poprawnym językiem zarówno w mowie, jak i w piśmie, • aktywnie uczestniczy w lekcjach (pełni funkcję asystenta nauczyciela) i zajęciach pozalekcyjnych, • z powodzeniem bierze udział w konkursach tematycznie związanych z językiem polskim, • tworzy wypowiedzi pisemne zgodnie z wyznacznikami gatunkowymi, poprawne pod względem kompozycji, spójności wypowiedzi, językowym, ortograficznym i interpunkcyjnym, • odznacza się samodzielnością i dojrzałością sądów, • wzorowo wykonuje prace domowe i zadania dodatkowe, • współpracuje w zespole, często odgrywając rolę lidera, • wykorzystuje wiedzę, umiejętności i zdolności twórcze (kreatywność) przy odbiorze i analizie tekstów oraz tworzeniu wypowiedzi.

OCENA BARDZO DOBRA (wymagania dopełniające)

Uczeń: • opanował umiejętności zapisane w podstawie programowej, • samodzielnie rozwiązuje problemy i ćwiczenia o znacznym stopniu trudności, • czyta ze zrozumieniem teksty kultury przewidziane w programie, potrafi analizować je samodzielnie, podejmuje próby interpretacji, • posługuje się bogatym słownictwem i poprawnym językiem zarówno w mowie, jak i w piśmie, • aktywnie uczestniczy w lekcjach i zajęciach pozalekcyjnych, • bierze udział w konkursach tematycznie związanych z językiem polskim, • tworzy wypowiedzi pisemne zgodnie z wyznacznikami gatunkowymi, w większości poprawne pod względem kompozycji, spójności wypowiedzi, językowym, ortograficznym i interpunkcyjnym, • aktywnie uczestniczy w lekcjach, • wykonuje prace domowe, często angażuje się w zadania dodatkowe.

OCENA DOBRA (wymagania rozszerzające)

Uczeń: • w większości opanował umiejętności zapisane w podstawie programowej, • samodzielnie rozwiązuje zadania o niewielkim lub średnim stopniu trudności, a z pomocą nauczyciela – trudne, • czyta ze zrozumieniem teksty kultury przewidziane w programie, samodzielnie odnajduje w nich informacje, • w wypowiedziach ustnych i pisemnych popełnia niewiele błędów językowych, ortograficznych i stylistycznych, • bierze czynny udział w lekcji, • wykonuje prace domowe, czasem także nieobowiązkowe.

OCENA DOSTATECZNA (wymagania podstawowe)

Uczeń: • częściowo opanował umiejętności zapisane w podstawie programowej, • samodzielnie wykonuje tylko zadania łatwe; trudniejsze problemy i ćwiczenia rozwiązuje przy pomocy nauczyciela, • odnajduje w tekście informacje podane wprost, rozumie dosłowne znaczenie większości wyrazów w tekstach dostosowanych do poziomu edukacyjnego, • w wypowiedziach ustnych i pisemnych popełnia błędy językowe, ortograficzne i stylistyczne; wypowiedzi cechuje ubogie słownictwo, • wypowiada się krótko, ale wypowiedź jest na ogół uporządkowana, • niekiedy popełnia rażące błędy językowe zakłócające komunikację, • rzadko aktywnie uczestniczy w lekcjach, • wykonuje obowiązkowe prace domowe, ale popełnia w nich błędy.

OCENA DOPUSZCZAJĄCA (wymagania konieczne)

Uczeń: • opanował w niewielkim stopniu umiejętności zapisane w podstawie programowej, • większość zadań, nawet bardzo łatwych, wykonuje jedynie przy pomocy nauczyciela, • czyta niezbyt płynnie, niewłaściwie akcentuje wyrazy, nie stosuje odpowiedniej intonacji, • ma problemy z czytaniem tekstów kultury, ale podejmuje próby ich odbioru, • nie potrafi samodzielnie analizować i interpretować tekstów, • w wypowiedziach ustnych i pisemnych popełnia rażące błędy utrudniające komunikację, ma ubogie słownictwo i trudności z formułowaniem nawet prostych zdań, • nie jest aktywny na lekcjach, ale wykazuje chęć do pracy, stara się wykonywać polecenia nauczyciela, • pracuje niesystematycznie, wymaga stałej zachęty do pracy, • często nie potrafi samodzielnie wykonać pracy domowej, ale podejmuje próby.

OCENA NIEDOSTATECZNA

Uczeń: • nie opanował nawet podstawowych wiadomości, ma bardzo duże braki w wiedzy i umiejętnościach z zakresu podstawy programowej, • ma kłopoty z techniką czytania, • nie odnajduje w tekście informacji podanych wprost, nie rozumie dosłownego znaczenia wielu wyrazów w tekstach dostosowanych do poziomu edukacyjnego, • nie wykonuje zadań ani poleceń nauczyciela, • wykazuje się niechęcią do nauki, • zaniedbuje wykonywanie prac domowych, • nie angażuje się w pracę grupy.